

Bu broşürün amacı kontakt dermatitleri daha iyi anlamana yardımcı olmak; kontakt dermatit yapan etkenleri, etkenlerin neye yol açtıkları nerelerde bulunduklarına ait bilgi vermektir.

Kontakt dermatit nedir?

Kelime olarak dermatit ve egzema çoğu yerde eş anlamlı olarak kullanılır. Kontakt dermatit bu nedenle kontakt egzema ile benzerdir.

Kontakt dermatit nedenleri nelerdir?

Genel olarak kontakt dermatitler iki alt guruba ayrılır:

1. İrritanlar: Deterjan ve çözücü gibi iritan maddeler derinin doğal yağ tabakasını yok ederler. Temas sıklığında artış olması ve derinin doğal koruyucu tabakasının kaybindan dolayı dermatitlere neden olur. Bu tip kontakt dermatitlere neden olan en önemli faktör; sizin iritan maddelerle maruziyet sıklığınızdır. Özellikle nemli işlerde çalışanlarda örneğin hemşireler, temizlik işçileri, ahçılarda, iritanların teması ve etkileri artmaktadır.

2. Allerjenler: Bunlar sizin bağışıklık sisteminizde özgün reaksiyonlara neden olur. Nikel, lastik, parfümler, kremler, kozmetikler örnek olarak gösterilmiştir. Bu tip dermatitlere allerjik kontakt dermatitler denir. Neden bazı insanlarda bu maddelerin allerjen olarak algılandığı diğer insanlarda reaksiyonlara neden olmadığı ise bilinemez. Bazen sebze ve meyvelerde bulunan bazı proteinler allerjik reaksiyonlara neden olarak kontakt dermatitleri alevlendirebilmektedir.

Kontakt dermatitler bulaşıcı bir hastalık değildir ve nedeni enfeksiyon değildir

Kontakt dermatitler ailesel bir hastalık mıdır?

Astım ve ekzemaya eğilimli kişilerde diğerlerine göre iritan kontakt dermatit gelişme olasılığı daha yüksek olmaktadır ve ailesel geçiş eğilimi göstermektedir.

Kontakt dermatit belirtileri nelerdir?

Kaşıntı en sık semptomdur.

Bazen el dermatitlerinde ellerde ve parmak sırtlarında ağrılı çatlaklar görülebilir.

Kontakt dermatit nasıl seyreder?

Kontakt dermatit genellikle ellerde, kollarda, yüz ve bacaklarda görülmektedir. Yüzeyi kırmızı ve yangılı olabilir. Bazen küçük su toplayan yaralar görülebilir ve kaşıntı ile bunların açılıp sulantılı olduğu görülebilmektedir.

Kontakt dermatit aktif dönemini geçtikten sonra deri kalınlaşmış ve kuru olarak görülebilir, ağrılı küçük çatlaklar özellikle eklem bölgelerinde görülebilir

Nasıl tanı konulabilir?

Hazırlayan AD/BD/Birim(ler): Deri ve Zührevi Hastalıkları Anabilim Dalı

Sayfa 1 / 2

İlk yayın tarihi: 01.09.2025

Rev No : 00

Rev Tarihi :

İrritan Kontakt dermatit tanısı basit olarak derinize hangi irritan maddelerin dermatite neden olduğunu ve hangi sıklıkta buna yol açtığını bilerek konabilir.

Allerjik kontakt dermatit tanısı, özel dermatoloji departmanlarında yapılan yama testleri ile olmaktadır.Bu içerikler küçük yamalar içerisinde sırtınıza yapıştırılır.İki gün sonra açılır, doktor ve hemşire sırtınıza bakarak hangi maddeye karşı tepki olduğuna karar verir.48 saat sonra aynı bölge tekrar değerlendirilir.

Kontakt dermatitin tam olarak tedavisi mümkün müdür?

Evet- Eğer kontakt iritanlardan tam olarak uzak durulabilirse dermatit düzelir ve iyileşir.

Kontakt dermatit tedavisi:

- 1- Kontakt dermatit tedavisinin esası sebebinin ortaya konarak (irritan veya allerjik) etkenle temastan kaçınmaktır.Tamamen uzak durabilmek bazen zor olabilmektedir. (Örneğin; lateks ve kauçuk madde ile sürekli teması olan mesleklerde olduğu gibi). Su ve sabunla uzun süreli temas derinin doğal koruyucu tabakasının kaybına neden olmaktadır.Bariyer kremler bu konuda yardımcıdır.
- 2- Kontakt dermatit yerleşmiş olan kişilerde birkaç ay süreli tedavi gerekebilmektedir.Topikal steroidli kremler ve nemlendiriciler derinin iyileşmesinde kaşıntı ve kızarıklığın düzelmesinde kullanılmaktadır.Topikal steroidli kremler doktorunuzun önereceği şekilde; doğru yerlere ve doğru zamanlarda kullanımı önem gösteren içerikleri birbirinden farklı kremlerdir.
- 3- Çok şiddetli kontakt dermatit gelişen kişilerde sistemik yolla verilen streoidler (oral, intravenöz, intramuskuler), Sistemik Siklosporin gibi diğer tedavi seçenekleri gerektirebilir

Tedaviye başlamadan önce gebeyseniz, emziriyorsanız, dahili hastalıklarınız varsa veya farklı sebeplerden düzenli ilaç kullanıyorsanız doktorunuzu mutlaka bilgilendiriniz.

İletişim adresi: Uludağ Üniversitesi Tıp fakültesi

Deri ve Zührevi Hastalıkları A.D., Görükle 16059, Bursa

Tel: 224 295 07 41

Web adresi: www.uludag.edu.tr